

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS DIREKTORIUS

ĮSAKYMAS

DĖL ELGESIO SU DOVANOMIS PRINCIPŲ TAIKYMO APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS VALSTYBĖS TARNAUTOJAMS IR DARBUOTOJAMS, DIRBANTIEMS PAGAL DARBO SUTARTIS, REKOMENDACIJŲ PATVIRTINIMO

2017 m. *gegužės 2* d. Nr. AV- *105*
Vilnius

Vadovaudamasis Aplinkos apsaugos agentūros nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. D1-385 „Dėl Aplinkos apsaugos agentūros nuostatų patvirtinimo“, 17.2 ir 17.11 papunkčiais, atsižvelgdamas į Elgesio su dovanomis principų taikymo Aplinkos ministerijos darbuotojams rekomendacijas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2017 m. kovo 31 d. įsakymu Nr. D1-268 „Dėl Elgesio su dovanomis principų taikymo Aplinkos ministerijos darbuotojams rekomendacijų patvirtinimo“, ir siekdamas nustatyti elgesio su dovanomis principų taikymą Aplinkos apsaugos agentūroje,

t v i r t i n u Elgesio su dovanomis principų taikymo Aplinkos apsaugos agentūros valstybės tarnautojams ir darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, rekomendacijas (pridedama).

Direktorius

Robertas Marteckas

Parengė

Aldona Teresė Kučinskienė
2017-04-24

PATVIRTINTA

Aplinkos apsaugos agentūros direktoriaus

2017 m. *gegužės 2* d. įsakymu Nr. AV- *105*

ELGESIO SU DOVANOMIS PRINCIPŲ TAIKymo APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS VALSTYBĖS TARNAUTOJAMS IR DARBUOTOJAMS, DIRBANTIEMS PAGAL DARBO SUTARTIS, REKOMENDACIJOS

Elgesio su dovanomis principų taikymo Aplinkos apsaugos agentūros valstybės tarnautojams ir darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, (toliau – darbuotojai) rekomendacijų tikslas – nustatyti dirbančių Aplinkos apsaugos agentūroje darbuotojų, vykdančių tarnybines pareigas, elgesio principus, susidūrus su jiems teikiamomis dovanomis, siekiant užkirsti kelią neetiškam elgesiui bei padėti priimti sprendimus, profesinėje veikloje susidūrus su skirtingomis vertybėmis ir interesais, įtvirtinti, kad sąžiningumas ir skaidrumas aplinkos apsaugos veikloje turi prioritetą, didinti visuomenės pasitikėjimą Aplinkos apsaugos agentūra.

Dovana suprantama kaip bet kuris materialinę vertę turintis daiktas, paslauga ar kita nauda (turtas, turtinė teisė, daiktas, paslauga, nuolaida, vaišingumas, apmokymai, transporto, maitinimo išlaidos ir pan.).

Elgesio su dovanomis principai:

1. Mes nepriimame dovanų ar paslaugų (dovanų), jeigu jos mums teikiamos dėl Aplinkos apsaugos agentūros atliekamų funkcijų.

Šiuo principu pabrėžiama, kad Aplinkos apsaugos agentūros darbuotojai funkcijas atlieka ne tikėdamiesi papildomo atlygio, o siekdami sukurti aplinką, kurioje gera gyventi, tikėdami tuo, ką daro, gerbdami įstatymus ir vienas kitą.

Dovana, kuri yra dovanojama dėl Aplinkos apsaugos agentūros atliekamų funkcijų neleidžia darbuotojui jaustis laisvai ir saugiai nuo bet kokių galimų įsipareigojimų dovanotojui, kelia psichologinį diskomfortą.

2. Mes nepriimame dovanų, jeigu jomis siekiama daryti įtaką Aplinkos apsaugos agentūros priimamiems sprendimams ir (arba) paveikti darbuotojo veiksmus, nes tai pakenktų Aplinkos apsaugos agentūros reputacijai ir sumažintų pasitikėjimą ja.

Aplinkos apsaugos agentūros darbuotojai suvokia, kad pagal jų atliktus veiksmus, elgesį ar priimtus sprendimus visuomenė gali spręsti apie visą aplinkos apsaugos sistemą, todėl darbuotojų veiksmai turi atitikti visuotinai priimtinas elgesio normas, o jų elgesys ir kultūra turi būti pavyzdys kitiems asmenims. Aplinkos apsaugos agentūros darbuotojai, saugodami ne tik savo, bet ir visos Aplinkos apsaugos agentūros reputaciją, sprendimus priima atsakingai, vadovaudamiesi skaidrumo, teisingumo, objektyvumo, nesavanaudiškumo, pavyzdingumo ir nešališkumo principais.

3. Mes nepriimame dovanojamų pinigų ar dovanų čekių ir visais atvejais juos oficialiai gražiname dovanojančiai institucijai ar asmeniui.

Aplinkos apsaugos agentūrai dovanojamus pinigus ar dovanų čekius vertina kaip neteisėtą atlygį bei ketinimą palankiu sau būdu paveikti būsimus tarnybinius sprendimus, tiesiogiai ar netiesiogiai daryti įtaką darbuotojų veiksams, o ne kaip elgesį iš mandagumo ar pagarbos, todėl tokios „dovanos“ be išlygų gražinamos dovanotojams.

4. Mes visais atvejais oficialiai gražiname dovanas, kurios gaunamos darbuotojui nežinant.

Tais atvejais, kai darbuotojas gauna dovaną jam nežinant, jis raštu praneša apie tai įstaigos vadovui, nurodydamas kada, kur ir kokia jam skirta dovana (jei įmanoma, nurodoma apytikslė dovanos vertė) buvo palikta/gauta ir oficialiai gražina dovaną dovanotojui.

Kai dovanos neįmanoma gražinti (pvz.: nežinomas dovanotojas), o dovana yra maisto produktai (pvz. saldainiai) – jie padedami viešai, matomoje vietoje, kad galėtų pasivaišinti Aplinkos apsaugos agentūros darbuotojai ir svečiai.

5. Mes siekiame, kad už gerai atliktą darbą mums būtų atsidėkota padėka ar geru žodžiu.

Padėkoti ir įvertinti darbuotoją galima įvairiai - šypsena, geru žodžiu, gražiu laišku, padėkos raštu ir paprastu „ačiū“, todėl Aplinkos apsaugos agentūra siekia, kad visais atvejais, kai norima atsidėkoti už darbuotojo profesionalų darbą ir paslaugumą, būtų taikomi kiti padėkos būdai, nesusiję su dovanomis.

6. Mes toleruojame tik reprezentacines dovanas, kuriomis pagal protokolo reikalavimus apsikeičiama oficialių susitikimų metu.

Aplinkos apsaugos agentūra, siekdama pašalinti bet kokią riziką korupcijai pasireikšti, vadovaujasi aukštesniais elgesio standartais ir nors Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo nuostatos leidžia priimti dovanas, kurios gaunamos pagal tarptautinį protokolą ar tradicijas, taip pat reprezentacijai skirtas dovanas, kurių vertė neviršija 30 Eur, Aplinkos apsaugos agentūra, siekdama išvengti bet kokių interpretacijų, skatina reprezentacinėmis dovanomis keistis tik oficialių susitikimų metu pagal nustatytą protokolą.

Pastaba: Reprezentacijos paskirtis yra reprezentuoti, t. y. pristatyti veiklą, vykdomas funkcijas, teikiamas paslaugas ir pan.

7. Jeigu nėra galimybės atsisakyti nepažeidžiant teisės aktų reikalavimų teikiamos dovanos, priimtoms dovanos registruojamos teisės aktų nustatyta tvarka.

Aplinkos apsaugos agentūros darbuotojas, gavęs dovaną pagal tarptautinį protokolą ar tradicija, perduoda ją laikinai saugoti vadovaudamasis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015-03-16 įsakymu Nr. D16-7 „Dėl dovanų, gautų pagal tarptautinį protokolą ar tradicijas, perdavimo Aplinkos ministerijai ir jų saugojimo tvarkos aprašo patvirtinimo ir jų vertinimo komisijos sudarymo“, nustatyta tvarka.

Aplinkos apsaugos agentūros darbuotojas, gavęs dovaną ne pagal tarptautinį protokolą ar tradicijas, ją registruoja Aplinkos apsaugos agentūros dovanų registre Aplinkos apsaugos agentūros direktoriaus nustatyta tvarka.

8. Mes vadovujamės tokiomis pačiomis nuostatomis visų institucijų ir asmenų atžvilgiu.

Aplinkos apsaugos agentūros darbuotojai vadovaujasi lygybės principu ir dovanų, kurios teikiamos dėl Aplinkos apsaugos agentūros atliekamų funkcijų, nepriima nei iš viešų, nei iš privačių fizinių asmenų (ir pažįstamų, ir nepažįstamų), nei iš juridinių asmenų – įmonių, įstaigų, organizacijų, asociacijų ir kt.

9. Mes viešai deklaruojame šiuos principus siekdami išvengti dviprasmiškų situacijų ir tikėdamiesi, kad visi padės mums jų laikytis.

Kiekvienas Aplinkos apsaugos agentūros darbuotojas skatinamas laikytis šių principų bei išsakyti problemas ir atkreipti dėmesį į geros praktikos pavyzdžius.

Kaip atpažinti dovaną nuo siekio paveikti Aplinkos apsaugos agentūros darbuotojo sprendimus:

Darbuotojas, kuriam teikiama dovana įvertina:

- dovanos teikimo aplinkybės: priežastis, vietą, laiką, būdą, dovanos formą;
- dovanos vertę;
- dovanų teikimo (siūlymo) dažnumą ir jų periodiškumą (net smulkios, tačiau dažnai teikiamos (siūlomos) dovanos turėtų kelti susirūpinimą);
- kokie, jo manymu, yra dovaną teikiančio asmens ketinimai (tai daroma iš mandagumo ar pagarbos ar turint ketinimų palankiu sau būdu paveikti būsimus tarnybinius sprendimus, tiesiogiai ar netiesiogiai atsidėkoti už daromus ar jau padarytus (buvusius) sprendimus);
- ar pats darbuotojas su dovanotoju nesielgia dviprasmiškai, t. y. savo elgesiu leidžia jam susidaryti klaidingą nuomonę, kad iš jo laukia ir tikisi dovanos (atsidėkojimo);
- ar priėmęs dovaną galės jaustis laisvas nuo bet kokių galimų įsipareigojimų dovanotojui;
- ar darbuotojo atliekamos tarnybinės funkcijos susijusios su dovanotoju (tiesiogiai ar netiesiogiai);
- ar darbuotojui nekeltų psichologinio diskomforto (rūpesčių) tai, jog dovanos gavimo faktas taptų viešai žinomas kolegoms, interesantams, žiniasklaidai, plačiajai visuomenei.

Rekomenduojami klausimai pačiam darbuotojui išsiaiškinti, ar įtarimas dėl korupcijos yra pagrįstas:

- ar darbuotojas yra tikras, kad ši veikla yra teisėta? Ar tai atitinka Aplinkos apsaugos agentūros ir visuotinai saugomas vertybes?
- ar tai gali būti laikoma neetiška arba nesąžininga?
- ar tai galėtų pakenkti Aplinkos ministerijos ir Aplinkos apsaugos agentūros ir aplinkos apsaugos sistemos reputacijai?
- ar tai gali sukelti viešųjų ir privačių interesų konfliktą;

Aplinkos apsaugos agentūros darbuotojai, įtardami bandymą papirkti ar korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiklą, apie tai visuomet informuoja teisėsaugos institucijas.

Kiekvieno tiesioginio vadovo pareiga užtikrinti, kad pavaldūs darbuotojai būtų supažindinti su šiomis rekomendacijomis.

Šios rekomendacijos skelbiamos Aplinkos apsaugos agentūros interneto svetainėje.

Aplinkos apsaugos agentūros
Teisės skyriaus vedėja

Aldona Teresė Kučinskienė

20170429